

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 1

KARAR NO : 1

DAVACI : F

VEKİLİ : A

DAVALI :

VEKİLİ :

de

DAVANIN ÖZETİ : İğdır ilinde avukat olarak çalışan ve ...il numaralı uzlaştırmacı olan davacının, uzlaştırmacı sicilinden çıkartılmasına ilişkin Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün ...sayılı işleminin; uzlaştırma dosyalarında taraflarla yüz yüze görüşülmediği, uzlaşma oturanağı düzenlenmediği ve dosyalarda sürekli gecikme yaşandığı yönündeki gerekçelerin yüzeysel ve varsayıma dayalı olduğu, uzlaştırma ile sonuçlandırılan dosyaların dahi disiplin soruşturması kapsamına alındığı, davacının bizzat tebligat çıkarma yetkisi olmadığı sadece tebligat talebinde bulunabildiği bunun da gecikmeye sebebiyet verdiği iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının kendisine teslim edilen uzlaştırma dosyalarında uzlaştırma evrakını teslim aldıktan sonra yasal süresi içinde uzlaştırma sürecini sonlandırmadığı, otuz günlük sürenin bitiminde ek süre talep etmediği, uzlaştırma sürecini mevzuata uygun yürütmediği, dosyalarda uzlaştırma teklifine davet, uzlaştırma teklifi ve uzlaştırma müzakeresi aşamalarını birbirinden ayırmadığı, tarafları öncelikle uzlaşma teklifine davet ederek, yüz yüze görüşme yapabilmek için yer ve tarih belirlemediği, ve bunun süreklilik arz ettiği ileri sürülerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 13. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 41. maddesinde "Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:.. ğ) Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca uzlaştırmacıların eğitimi, sınavı, sicile kaydı, çalışma usul ve esasları, denetim ve performansları ile uzlaştırma kurumuna ilişkin gerekli diğer iş ve işlemleri yürütmek, Uzlaştırmacı Asgari Ücret Tarifesini hazırlamak..." düzenlemesi yer almaktadır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesinde; "...(4) Soruşturma konusu suçun uzlaşmaya tâbi olması ve kamu davası açılması için yeterli şüphenin bulunması hâlinde, dosya uzlaştırma bürosuna gönderilir. Büro tarafından görevlendirilen uzlaştırmacı, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar görene uzlaşma teklifinde bulunur. Şüphelinin,

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO
KARAR NO

mağdurun veya suçtan zarar görenin reşit olmaması halinde, uzlaşma teklifi kanunî temsilcilerine yapılır. Uzlaştırmacı, uzlaşma teklifini açıklamalı tebligat veya istinabe yoluyla da yapabilir. Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar gören, kendisine uzlaşma teklifinde bulunulduktan itibaren üç gün içinde kararını bildirmediği takdirde, teklifi reddetmiş sayılır. (5) Uzlaşma teklifinde bulunulması halinde, kişiye uzlaşmanın mahiyeti ve uzlaşmayı kabul veya reddetmesinin hukukî sonuçları anlatılır... (15) Uzlaşma müzakereleri sonunda uzlaştırmacı, bir rapor hazırlayarak kendisine verilen belge örnekleriyle birlikte uzlaştırma bürosuna verir. Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde, tarafların imzalarını da içeren raporda, ne suretle uzlaşıldığı ayrıntılı olarak açıklanır. Uzlaştırma bürosu soruşturma dosyasını, raporu ve varsa yazılı anlaşmayı Cumhuriyet savcısına gönderir." hükmü yer almaktadır.

05.08.2017 tarihli ve 30145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği'nin, "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde; "Bu Yönetmelikte geçen; ...

j) Uzlaşma: Uzlaştırma kapsamına giren bir suç nedeniyle, şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar görenin Kanun ve bu Yönetmelikteki usul ve esaslara uygun olarak anlaşmış olmalarını,

k) Uzlaştırma: Uzlaştırma kapsamına giren bir suç nedeniyle şüpheli veya sanık ile mağdur, suçtan zarar gören veya kanunî temsilcisinin, Kanun ve bu Yönetmelikteki usul ve esaslara uygun olarak uzlaştırmacı tarafından anlaşılmaları suretiyle uyuşmazlığın giderilmesi sürecini,

l) Uzlaştırmacı: Şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar gören arasındaki uzlaştırma müzakerelerini yöneten, Cumhuriyet savcısının onayıyla görevlendirilen avukat veya hukuk öğrenimi görmüş kişiyi,

m) Uzlaştırma raporu: Uzlaştırma işlemleri sonuçlandırıldığında uzlaştırmacı tarafından düzenlenen raporu,

n) Uzlaşma belgesi: Uzlaştırmacı görevlendirilmeden önce veya uzlaşma teklifinin reddedilmesinden sonra tarafların uzlaşmaları sonucunda aralarında düzenlemiş oldukları belgeyi, ... ifade eder." hükmü, **"Temel ilkeler" başlıklı 5. maddesinde; " ... (2) Uzlaştırma, şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar görenin temel hak ve hürriyetlerine uygun olarak, menfaatlerinin korunması esası gözetilerek yürütülür.**

(3) Uzlaştırmaya katılan şüpheli, sanık, mağdur veya suçtan zarar gören ile kanunî temsilcileri müzakereler sırasında, Kanunun tanıdığı temel güvencelere sahiptir. ...

(5) Uzlaştırma sürecine başlanmadan önce şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar gören; hakları, uzlaşmanın mahiyeti ve verecekleri kararların hukukî sonuçları hakkında bilgilendirilir. ...

(8) Uzlaştırmacı müzakerelere başlamadan önce taraflara; uzlaştırmacının temel ilkelerini, kendisinin tarafsızlığını, uzlaştırma süreci ve sonuçlarını, uzlaştırmacı ile tarafların uzlaştırmadaki işlevlerini, gizlilik yükümlülüğünü açıklar ve onların süreci anlamalarını sağlar.

(9) Uzlaştırmacı tarafların, hüküm ve sonuçlarını bilerek ve özgür iradeleriyle uzlaşmalarını sağlayacak uygun tedbirleri alır." hükmü, **"Etik ilkeler" başlıklı 6. maddesinde; "Uzlaştırmacı görevini aşağıdaki etik ilkelere uygun olarak yerine getirmek zorundadır:**

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO :

KARAR NO :

a) Görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde bağımsız ve tarafsız olarak yerine getirir, tarafların ortak yararlarını gözetir, tarafların müzakerelerde yeterli ve eşit fırsatlara sahip olmasına özen gösterir.

b) Adaletle hizmet etme bilinciyle, görevini etkin, zamanında ve verimli biçimde yerine getirmeyi, sunduğu hizmet kalitesini yükseltmeyi hedefler.

c) Görevini yerine getirirken taraflara nazik ve saygılı davranır. Tarafların birbirlerine saygılı davranmaları ve müzakerelere iyi niyetle katılmaları konusunda tarafları bilgilendirir.

...

ğ) Görevinin saygınlığını ve kişilerin adaletle olan güvenini zedeleyen veya şüpheye düşüren her türlü davranıştan kaçınır. ..." hükmü, **"Uzlaştırma raporu" başlıklı 18. maddesinde;** "Uzlastirmaci, uzlastirma islemlerini sonuclandirdiginda Ek-3'te yer alan Uzlastirma Raporu Orneği'ne uygun, taraflarin edimlerini ayri ayri, şüphe ve tereddüte yer vermeyecek ve mümkünse sıra numarası içerecek şekilde taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığı raporu, kendisine verilen belge örneklerini ve varsa yapmış olduğu masrafları gösteren belge, gider pusulası veya rayice uygun yazılı beyanı UYAP'ta düzenlenecek tutanak ile uzlastirma bürosuna teslim eder. ..." hükmü, **"Uzlaşma teklifi" başlıklı 29. maddesinde;** "(1) Uzlastirmaci; şüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar görene uzlaşma teklifinde bulunur. Şüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar görenin reşit olmaması ya da kısıtlı olması hâli ile mağdur veya suçtan zarar görenin ayırt etme gücü bulunmaması durumunda, uzlaşma teklifi kanunî temsilcilerine yapılır. ...

(5) Uzlastirmaci tarafından yapılacak uzlaşma teklifi, Ek-4'te yer alan uzlaşmanın mahiyeti ile uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukukî sonuçlarının bulunduğu Uzlaşma Teklif Formu'nda yer alan bilgilerin açıklanması ve teklif formunun hazır bulunan ilgiliye imzalatılarak verilmesi suretiyle yapılır. Uzlastirmaci tarafından bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirildiğine ve uzlaşma teklifinde bulunulduğuna ilişkin formun imzalı örneği uzlastirma evrakı içine konulur.

(6) Uzlastirmacinın uzlaşma teklifinde bulunacağı şüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar gören ya da kanunî temsilcilerine iletişim araçlarıyla ulaşılamaması hâlinde açıklamalı uzlaşma teklifi büro aracılığıyla yapılır. Bu işlem uzlastirmacinın, büroya başvurarak teklif formunu vermesi üzerine gerçekleştirilir.

(7) Uzlaşma teklifinde bulunmak için çağrı; telefon, telgraf, faks, elektronik posta gibi araçlardan yararlanılmak suretiyle de yapılabilir. Ancak, bu çağrı uzlaşma teklifi anlamına gelmez." hükmü, **"Uzlaştırma müzakereleri" başlıklı 31. maddesinde;** (1) Uzlastirma müzakerelerine şüpheli, sanık, katılan, mağdur, suçtan zarar gören, kanunî temsilci, müdafî ve vekil katılabilir. Şüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar görenin kendisi veya kanunî temsilcisi, müdafî ya da vekilinin haklı bir mazereti olmaksızın müzakerelere katılmaktan imtina etmesi hâlinde, ilgili taraf uzlaşmayı kabul etmemiş sayılır.

(2) Uzlaşma sağlanabilmesi için birden fazla müzakere yapılabilir. Uzlastirmaci, müzakereler sırasında izlenmesi gereken yöntemle ilgili olarak Cumhuriyet savcısıyla görüşebilir; Cumhuriyet savcısı, uzlastirmaciya uzlastirma müzakerelerinin kanuna uygun yürütülmesi amacıyla talimat verebilir.

(3) Müzakereler, taraflarla birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülebilir. ...

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO
KARAR NO

(7) Resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma veya kovuşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da yapılan araştırmaya rağmen adresin belirlenememesi gibi başka bir nedenle mağdura, suçtan zarar görene, şüpheliye, sanığa, katılana veya bunların kanunî temsilcisine ulaşılamaması hâlinde bu hususun tutanakla tespit edilmesinin ardından uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma işlemlerine son verilir." hükmü, **"Denetim ve performans kaydı" başlıklı 45. maddesinde;** "(1) Uzlaştırmacılar hakkında Cumhuriyet başsavcısı, Cumhuriyet başsavcı vekili veya Cumhuriyet savcısı tarafından yapılacak denetim ve performans değerlendirmeleri ile sonuçlarının tutulduğu kayıttır.

(2) Bu kayıt; dosyanın uzlaştırmacıda kaldığı süre, uzlaşma teklifi ve uzlaştırma raporunun sonucu, etik ve temel ilkelere uyma, uzlaştırma raporunun eksiksiz düzenlenmesi, müzakerelerin gizliliğine riayet edilmesi, raporun süresi içinde verilmesi ile düşünceler sütunundan oluşur" hükmü, **"Uzlaştırmacı sicilinden ve listeden çıkarılma" başlıklı 49. maddesinde;** "(1) Uzlaştırmacı olabilmek için aranan koşulları taşımadığı hâlde sicile kaydedilen veya daha sonra bu koşulları kaybeden ya da uzlaştırma göreviyle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunan, Kanunun öngördüğü yükümlülükleri önemli ölçüde veya sürekli yerine getirmeyen, performans değerlendirmeleri sonucunda yeterli bulunmayan, etik ilkelere aykırı davranan, yenileme eğitimini tamamlamayan uzlaştırmacı Daire Başkanlığınca sicilden ve listeden çıkarılır. ...

(3) Sicil ve listeden çıkarılma işleminden önce, uzlaştırmacının yazılı savunması alınır. Uzlaştırmacı, yazılı savunmada bulunması için kendisine yapılan yazılı bildirimin tebliğinden itibaren on günlük süre içinde savunmasını vermek zorundadır. Tebliğden imtina eden veya bu süre içinde savunmada bulunmayan uzlaştırmacı savunma hakkından vazgeçmiş sayılır." hükmü yer almıştır.

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, uzlaştırma evrakını teslim alan uzlaştırmacının, Kanunda öngörülen uzlaştırma süresi içerisinde; uzlaştırma işlemleri için gecikmeksizin hazırlık yapması, öncelikle hangi tarafla iletişime geçeceğine karar vermesi, tarafları uzlaşma teklifine davet etmesi, uzlaşma teklifini kural olarak yüz yüze yapması, bunun mümkün olmadığı durumlarda telefon gibi sesli veya görüntülü iletişim araçlarıyla görüşmede bulunmaya başvurmaması, tüm çabalarına rağmen tarafa ulaşamaması, iletişim kuramaması veya bilgilendirme yapamaması hâllerinde teklifi açıklamalı tebligat yoluyla yapması, uzlaşma teklifi sırasında tarafları; uzlaştırmacının faydaları, sürecin gönüllülük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması gibi hususlarda bilgilendirmesi, tarafların teklifi kabul etmesi hâlinde uzlaştırma müzakerelerini de taraflarla ayrı ayrı veya ortak toplantılar halinde bir araya gelerek yürütmesi ve sonucuna göre uzlaştırma raporu tanzim etmesi, süreç boyunca da soruşturmanın ve müzakerelerin gizliliği ilkesine riayet etmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden, [REDACTED] sicil numaralı uzlaştırmacı davacı hakkında, [REDACTED] Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 28.06.2018 tarihinde teslim edilen 2018/500, 15.10.2018 tarihinde teslim edilen 2018/582, 15.10.2018 tarihinde teslim edilen 2018/660, 06.12.2018 tarihinde teslim edilen 2018/869, 21.12.2018 tarihinde teslim edilen 2018/916, 10.04.2019 tarihinde teslim edilen 2019/272, 07.05.2019 tarihinde teslim edilen 2019/303, 21.12.2018 tarihinde teslim edilen 2018/930, 01.02.2019 tarihinde teslim edilen

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO :

KARAR NO :

2019/88, 13.03.2019 tarihinde teslim edilen 2019/226 sayılı uzlaştırma dosyalarında, Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği'nin 49. maddesi kapsamında işlem başlatıldığı, Uzlaşma teklifi ve uzlaştırma müzakereleri süreçlerini Kanuna ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yerine getirmediği gerekçesiyle, Cumhuriyet Başsavcılığının 25/06/2019 tarihli ve 2019/93 Muh. sayılı yazısı bu çerçevede 27.05.2019 tarih ve E.2120/45772 sayılı yazı ile davacıdan savunma istenildiği, davacı tarafından sunulan 20.08.2019 tarihli savunma dilekçesinde ileri sürülen sebepler yerinde görülmemekle, davacının performans değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunmadığından bahisle Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği'nin 49. maddesinin birinci fıkrası gereğince uzlaştırmacı sicilinden ve listesinden çıkarılmasına ilişkin 29/04/2020 tarih ve sayılı Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü işleminin tesis edildiği, anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, davacıya tevzi edilen uzlaştırma dosyalarında: a)2018/500 uzlaştırma (soruşturma 2018/3483) sayılı dosyada 28/06/2018 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunu süresi geçtikten sonra 08/08/2018 tarihinde olumsuz olarak sunduğu, b)2018/582 uzlaştırma (soruşturma 2018/2274) sayılı dosyada 15/10/2018 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunu süresi geçtikten sonra 21/01/2019 tarihinde sunduğu, c)2018/660 uzlaştırma (soruşturma 2018/5102) sayılı dosyada 15/10/2018 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunun süresi geçtikten sonra 20/05/2019 tarihinde sunduğu ve taraflar ile irtibat kurmaksızın tebligat çıkararak dosyanın sürüncemede bırakılmasına sebebiyet verdiği, d)-2018/869 uzlaştırma (soruşturma 2018/5319) sayılı dosyada 06/12/2018 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunu süresi geçtikten sonra 02/05/2019 tarihinde olumsuz olarak sunduğu, e)2018/916 uzlaştırma (soruşturma 2018/6685) sayılı dosyada 21/12/2018 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunu süresi geçtikten sonra 29/05/2019 tarihinde olumsuz olarak sunduğu, f)2019/272 uzlaştırma (soruşturma 2018/689) sayılı dosyada 10/04/2019 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep edilmeksizin uzlaştırma raporunun süresini geciktirdiği, birçok kez taraflar ile irtibat kurmaksızın tebligat çıkarılarak dosyanın sürüncemede bırakılmasına sebebiyet verdiği ve raporu 20/06/2019 tarihinde sunduğu, h)2018/930 uzlaştırma 2.ASCM (2016/11) esas sayılı dosyada 21/12/2018 tarihinde görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunun süresini geciktirerek birçok kez taraflar ile irtibat kurmaksızın tebligat çıkararak dosyanın sürüncemede kalmasına sebebiyet verdiği ve 19/02/2019 tarihinde sunulduğu, ı)2019/88 uzlaştırma 1.ASCM (2007/478) esas sayılı dosyada 01/02/2019 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma raporunun süresini geciktirerek birçok kez taraflar ile irtibat kurmaksızın tebligat çıkararak dosyanın sürüncemede kalmasına sebebiyet verdiği, raporu 09/04/2019 tarihinde olumsuz olarak sunduğu, i)2019/226 uzlaştırma 2.ASCM (2012/435) esas sayılı dosyada 13/03/2019 tarihinde uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesine karşılık ek süre talep etmeksizin uzlaştırma

T.C.
ANKARA
13. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO
KARAR NO

raporunun süresini geciktirerek birçok kez taraflar ile irtibat kurmaksızın tebligat çıkararak dosyanın sürüncemede bırakılmasına sebebiyet verdiği hususlarının sabit olduğu dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yukarıda yer verilen tespitler ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, davacının görevlendirildiği dosyalarda süreç boyunca gereken çaba ve özeni göstermediği, taraflarla yüzyüze görüşmelerde bulunmaktan imtina ettiği, bir kısım dosyada diğer tarafla irtibata dahi geçmediği ve aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmediği, taraflara ulaşma ve iletişim kurma çabasında bulunmadığı, taraflarla bir araya gelerek iradelerini aydınlatma çabasında bulunmadığı, aksine birçok dosyada uzlaşma teklifini tebligat yoluyla yapmaya çalışmak suretiyle uzlaştırma sürecini sonlandırma yoluna tevessül ettiği, uzlaştırma raporlarını süresi geçtikten sonra sunduğu ve neticeten yeterli performans göstermemesinden dolayı uzlaşma oranının çok düşük olduğu yönündeki tespitlere istinaden tesis olunan dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 252,70-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari ücret Tarifesi'ne göre belirlenen 2.040,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin isteği halinde davacıya iadesine, **kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 10/03/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	54,40 TL	
Karar Harcı :	54,40 TL	
Y.D. Harcı :	89,60 TL	
Vekalet Harcı :	7,80 TL	
Posta Gideri :	46,50 TL	
TOPLAM	:	252,70 TL